

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/390/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6916211970
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danica Kočičková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6916211970.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Danice Kočičkovej a sudcov JUDr. Amy Odalošovej a Mgr. Kataríny Katkovej, v právnej veci žalobcu: S. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom B. č. XXX, zast. JUDr. Marianom Dzuroškom, s. r. o., so sídlom v Rimavskej Sobote, Ul. Hviezdoslavova č. 468/31, IČO: 47 254 513, proti žalovanej K. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom E. č. XX, zastúpenej JUDr. Alexandrom Milkom, advokátom so sídlom v Rožňave, Ul. Cyrila Metoda č. 4, o zaplatenie 2 922,75 € s prísl., o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 13C/206/2016-115 zo dňa 27. 06. 2017, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým okresný súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2 922,75 € spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 2 922,75 € od 16. 10. 2016 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a v súvisiacom výroku o trovách konania, p o t v r d z u j e.
- II. Žalobca má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2 922,75 € s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 2 922,75 € od 16. 10. 2016 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti nároku na úrok z omeškania okresný súd žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z., Civilného sporového poriadku (ďalej v texte len „CSP“) tak, že žalobcovi priznáva voči žalovanej nárok na náhradu trov konania vo výške 99,94 %.

1.1 V odôvodnení predmetného rozsudku okresný súd uviedol, že žalobca sa žalobou podanou voči žalovanej domáhal zaplatenia sumy 2 922,75 € s 5,05 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 2 922,75 € od 16.10.2016 do zaplatenia na tom skutkovom základe, že na základe Zmluvy o poskytnutí úveru „HypoPôžička“ č. U XXXX-XX zo dňa 01. 12. 2008 Všeobecná úverová banka, a. s. poskytla žalobcovi a žalovanej úver vo výške 6 638,78 € s mesačnou anuitnou splátkou vo výške 87,63 € počnúc od 20.01.2009, v lehote splatnosti 120 mesiacov od poskytnutia úveru t. j. od 02. 12. 2008. Na základe ďalšej Zmluvy o poskytnutí úveru „HypoPôžička“ č. U XXXX-XX zo dňa 12. 09. 2007 Všeobecná úverová banka, a. s. poskytla žalobcovi a žalovanej úver vo výške 7 966,54 € s mesačnou anuitnou splátkou vo výške 107,22 € počnúc dňom 20. 10. 2007, v lehote splatnosti 120 mesiacov od poskytnutia úveru t. j. od 18. 09. 2007. V mesiaci marec 2014 prestal žalobca žiť v spoločnej domácnosti so žalovanou, ktorá sa úplne prestala spolupodieľať na splácaní predmetných úverov a celú ťarchu splácania úverov presunula na žalobcu, pričom obidva úvery boli poskytované v čase, keď žalobca žil so žalovanou v spoločnej domácnosti a peňažné prostriedky na ich základe získané boli investované do nehnuteľnosti v čase podania žaloby už vlastnícky patriacej len žalovanej. Od apríla 2014 úvery

nepretržite spláca žalobca vrátane polovičného podielu pripadajúceho na žalovanú. Za obdobie od 04/2014 do 10/2016 na úver č. U XXXXX-XX zo dňa 01. 12. 2008 celkovo uhradil sumu 2 628,90 € (30 mesiacov x 87,63 €) a na úver č. U XXXXX-XX zo dňa 12. 09. 2007 celkovo uhradil sumu 3 216,60 € (30 mesiacov x 107,22 €), spolu teda uhradil sumu 5 845,50 €. Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku ďalej uviedol, že na žalovanú sumu vydal dňa 07. 12. 2016 platobný rozkaz č. k. 13C/206/2016-62, proti ktorému podala žalovaná v zákonom stanovenej lehote odpor. Odpor proti platobnému rozkazu odôvodnila žalovaná tým, že z predmetných úverových zmlúv nepochybne vyplýva, že je spoludlžníčka a že sa so žalobcom zaviazali poskytnuté úvery splácať v mesačných splátkach až do ich úplného uhradenia, že úvery nie sú celkom uhradené a že od poskytnutia úverov až do ich vzájomného rozchodu so žalobcom jednotlivé splátky úverov uhrádzala ona (žalovaná) cez účet žalobcu, pretože žalobca nemal úvery z čoho splácať, nakoľko bol nezamestnaný. Poskytnuté úvery boli investované do nehnuteľností zapísaných na liste vlastníctva č. XXX, k. ú. E.. T. uviedla, že v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva uznesením č. k. 12C/188/2015-50 zo dňa 29.06.2016 okresný súd schválil zmier tak, že predmetné nehnuteľnosti na základe súdom schváleného zmiernu nadobudla výlučne žalovaná, ktorá sa zaviazala z titulu náhrady za spoluvlastnícky podiel zaplatiť žalobcovi sumu 8 500 €, ktorú aj zaplatila, preto podľa názoru žalovanej nárok žalobcu na zaplatenie žalovanej sumy nie je daný. Uznesením č. k. 13C/206/2016-82 zo dňa 19. 01. 2017 okresný súd platobný rozkaz postupom podľa ustanovenia § 267 ods. 3 CSP zrušil.

1.2 Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku ďalej uviedol, že vykonal dokazovanie a na základe vykonaného dokazovania zistil, že žalobca v žalovanom období od 01. 04. 2014 do 30. 09. 2016 celkovo uhradil na obidva vyššie špecifikované úvery sumu 5 845,50 € (2 628,90 € + 3 216,60 €), z ktorej sumy podiely na solidárnom záväzku žalobcu a žalovanej podľa ustanovenia § 511 ods. 2 Občianskeho zákonníka sú vo vzájomnom pomere rovnaké, čiže podiel žalobcu na zaplatenom dlhu za vyššie uvedené obdobie predstavuje sumu 2 922,75 € a podiel žalovanej na zaplatenom dlhu za vyššie uvedené obdobie rovnako predstavuje sumu 2 922,75 €. Z uvedeného je podľa okresného súdu zrejmé, že ak žalobca plnil v žalovanom období solidárny záväzok výlučne sám, vzniklo mu voči žalovanej ako druhej spoludlžníčke právo na následný regres, t. j. právo žiadať od žalovanej náhradu za plnenie, ktoré za žalovanú Všeobecnej úverovej banky, a. s. (ďalej v texte „veriteľovi“) poskytol. V danom prípade žalobca plnil veriteľovi v splátkach a preto regresný nárok žalobcu voči žalovanej vznikol ohľadne každej zaplatenej splátky samostatne. Pokiaľ teda žalobca požaduje od žalovanej zaplatenie sumy 2 922,75 € predstavujúcej jej podiel na solidárnom záväzku, vyplývajúcom z predmetných úverových zmlúv, okresný súd posúdil žalobu ako dôvodnú a vyhovel jej. K tvrdeniu právneho zástupcu žalovanej, že sa okresný súd nezaoberal vzájomným vzťahom medzi spoludlžníkmi a tento vzájomný vzťah ani nebol predmetom dokazovania, okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by podiely na solidárnom záväzku žalobcu a žalovanej boli vo vzájomnom pomere iné ako rovnaké, preto mal za to, že sú vo vzájomnom pomere rovnaké, t. j. v danom prípade - keďže ide o dvoch solidárnych spoludlžníkov - sú ich podiely na solidárnom záväzku polovičné. V nadväznosti na uvedené, okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku konštatoval, že žalobca ani žalovaná v rámci lehôt na vyjadrovanie sa podľa ustanovenia § 167 CSP neprodukovali tvrdenia a neoznačili žiadne dôkazy preukazujúce skutočnosť, že by ich vzájomný pomer na solidárnom dlhu bol iný ako rovnaký. Vo vzťahu k obrane žalovanej, že aj ona platila zo svojho príjmu splátky na žalované úvery do ich vzájomného rozchodu so žalobcom, okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že táto obrana žalovanej ostala len v rovine jej tvrdenia, ktoré nebolo preukázané relevantnými dôkazmi. Zdôraznil, že ide o sporové konanie, ktoré je ovládané prejednacou zásadou, v zmysle ktorej strany sporu majú okrem povinnosti tvrdenia aj dôkaznú povinnosť. Nesplnenie tejto dôkaznej povinnosti má za následok neúspech v spore. Pokiaľ žalovaná na pojednávaní konanom na okresnom súde dňa 27. 06. 2017 chcela súdu predložiť dôkazy o svojich pracovných pomeroch a o svojich zárobkoch, súd jej to neumožnil uplatnením zásady sudcovskej koncentrácie konania, keďže tieto dôkazy nepredložila včas, t. j. v rámci lehôt podľa ustanovenia § 167 CSP, keď tvrdenia ohľadne toho, že od poskytnutia úverov až do ich vzájomného rozchodu so žalobcom tieto úvery splácala výlučne sama, uviedla žalovaná už v odpore proti platobnému rozkazu. V súvislosti s uvedeným okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že účelom sudcovskej koncentrácie konania je zabrániť zdržiavaniu sporu neskorými procesnými úkonmi strán sporu. K obrane žalovanej, že žaloba žalobcu môže byť úspešná len za predpokladu, že žalobca preukáže, že splácal splátky predmetných úverov a súčasne preukáže, že na obidva vyššie špecifikované úvery už celkovo zaplatil viac ako na neho podľa vnútorného pomeru medzi solidárnymi dlžníkmi pripadá, teda v danom prípade viac ako polovicu zo sumy, ktorá má byť celkovo zaplatená na úver č. U XXXXX-XX a ktorá

má byť celkovo zaplatená na úver č. U XXXXX-XX, okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že túto právnu argumentáciu právneho zástupcu žalovanej nepovažuje za správnu, pretože nie je v súlade s ustálenou judikatúrou, aby ten solidárny dlžník, ktorý dlh v splátkach plní aj za druhého solidárneho spoludlžníka mohol podať žalobu až potom, čo by sám zaplatil 60 mesačných splátok na každý úver osobitne. Túto argumentáciu žalovanej okresný súd nepovažoval za správnu ani z hľadiska premlčateľnosti nároku žalobcu požadovať na druhom solidárnom spoludlžníkovi náhradu toho, čo za neho v súlade s právom veriteľovi plnil. K obrane žalovanej, že žalobca nemal z čoho žalované úvery splácať, pretože bol nezamestnaný, okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že žalovaná neprodukovala žiadny dôkaz, ktorý by vyvracal, resp. spochybnil tvrdenia žalobcu o jeho výlučnom splácaní úverov v žalovanom období. Navyše, v danom prípade majetkovú výhodu z poskytnutých úverov, t. j. výlučné vlastníctvo nehnuteľností, ktoré boli pôvodne z úvermi získaných prostriedkov zakúpené do podielového spoluvlastníctva žalobcu a žalovanej, užíva na základe súdom schváleného zmierného konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 12C/188/2015 výlučne žalovaná, ktorej tieto nehnuteľnosti pripadli. Tu je podľa okresného súdu potrebné zdôrazniť, že žalovaná na základe súdom schváleného zmierného konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 12C/188/2015 sa zaviazala žalobcovi vyplatiť len náhradu za jeho spoluvlastnícky podiel v sume 8 500 €. Z uvedeného súdneho zmierného konaní ako aj z obsahu spisu sp. zn. 12C/188/2015 je zrejmé, že náhrada vyplatená žalovanou žalobcovi predstavovala cca polovicu z hodnoty nehnuteľností určenej znaleckým posudkom vypracovaným Ing. Jaroslavom Zorvanom v sume 17 100 €. Z uvedeného vyplýva, že žalovaná vyplatila žalobcu len z hodnoty jeho spoluvlastníckeho podielu na týchto nehnuteľnostiach. Vyplatená suma teda nezahŕňala aj podiel žalovanej na nesplatených sumách poskytnutých úverov. Len v tom prípade, ak by táto suma zahŕňala aj podiel žalovanej na nesplatených sumách poskytnutých úverov, mohlo by to podľa okresného súdu mať vplyv na dôvodnosť podanej žaloby v tom smere, že žalobca a žalovaná ako solidárni spoludlžníci sa už vzájomnou dohodou vysporiadali ohľadne nesplatených súm poskytnutých úverov s tým, že úvery dospláca žalobca, čo ale nebol tento prípad. V závere odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku okresný súd uviedol, že pokiaľ žalovaná namietala, že žalobou uplatnený nárok nepredstavuje žiadnu zo skutkových podstát bezdôvodného obohatenia, právna špecifikácia žalobného návrhu nie je pre súd záväzná a navyše žalobca v priebehu konania už správne právne kvalifikoval svoj nárok ako nárok uplatnený podľa ustanovenia § 511 ods. 3 Občianskeho zákonníka. K vznesenej námietke premlčania žalovaného nároku okresný súd uviedol, že žalobou uplatnený nárok hmotnoprávne posúdil podľa ustanovenia § 511 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ktorý nárok sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe a keďže bol uplatnený za obdobie od 01. 04. 2014 do 30. 09. 2016 a žaloba bola doručená súdu dňa 10. 11. 2016, žalovaný nárok nie je premlčaný a teda vznesená námietka premlčania nie je dôvodná. Na základe uvedených skutočností okresný súd žalobe vyhovel spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne; vo zvyšnej časti uplatneného nároku na úrok z omeškania žalobu zamietol.

2. Proti predmetnému rozsudku súdu prvej inštancie sa žalovaná odvolala, a v odvolaní uviedla, že v zákonom stanovenej lehote podáva proti rozsudku súdu prvej inštancie odvolanie a to podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b/, d/, e/, f/, g/, h/ CSP a navrhuje odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zdôraznila, že s odvolaním napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie nesúhlasí, pretože súd prvej inštancie síce posúdil správne nárok žalobcu v zmysle ustanovenia § 511 Občianskeho zákonníka, avšak toto ustanovenie na posudzovaný prípad nesprávne interpretoval. Uviedla, že v odseku 13.4 odôvodnenia rozsudku, súd prvej inštancie poukazuje na ustanovenie § 511 ods. 3 Občianskeho zákonníka, z ktorého vyplýva tzv. následný postih medzi solidárnymi spoludlžníkmi a uvádza, že keďže v danom konkrétnom prípade ide o splácanie dlhu v splátkach a regresný nárok vzniká čo do každej splátky samostatne, môže žalobca postupne požadovať náhradu za každú splátku osobitne bez ohľadu na to, či splnil viac ako by na neho podľa vnútorného pomeru medzi solidárnymi dlžníkmi prislúchalo. Podľa názoru žalovanej takýto výklad ustanovenia § 511 Občianskeho zákonníka je výklad, ktorý súd prvej inštancie prispôbil svojmu rozhodnutiu, pričom je v rozpore so znením ustanovenia § 511 Občianskeho zákonníka. V uvedenej súvislosti žalovaná v odvolaní uviedla, že súd prvej inštancie nerozlišuje medzi právom následného postihu (regresu) a subrogačným regresom. V tomto prípade ide o rozvrhový regres, ktorý na rozdiel od subrogačného regresu spočíva v tom, že spoludlžník s plnením dlhu plní súčasne aj svoj vlastný dlh a postih sa tu preto realizuje v rámci právneho vzťahu, ktorý existuje medzi spoludlžníkmi. Rozsah rozvrhového regresu dlžníka, ktorý splnil celý dlh, je voči ostatným spoludlžníkom daný ich podielmi na celom dlhu. Právo následného postihu dlžníkovi nevznikne, ak splnil najviac toľko, koľko zodpovedalo jeho podielu na dlhu. Ak splní niektorý zo solidárnych dlžníkov

celý dlh sám, prípadne splní viac ako na neho vo vzájomnom vnútornom pomere pripadá, vzniká tomuto dlžníkovi následný (rozvrhový) regres podľa § 511 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Následný regres nevznikne, ak ho vylučuje vnútorný spoludlžnícky pomer a nevznikne ani vtedy, ak solidárny dlžník splnil dlh iba v rozsahu, ktorý zodpovedal jeho podielu na celom plnení. Nesprávny je preto výklad súdu prvej inštancie, keď svoje rozhodnutie založil na takom výklade, že regresný nárok vzniká spoludlžníkovi čo do každej splátky samostatne a môže postupne požadovať náhradu za každú splátku osobitne, bez ohľadu na to, či splnil viac ako by na neho podľa vnútorného pomeru medzi solidárnymi dlžníkmi prislúchalo. Takýto výklad je podľa žalovanej v rozpore s účelom a znením ustanovenia § 511 ods. 3 Občianskeho zákonníka a s ustálenými právnymi názormi. Súd prvej inštancie nevykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre spravodlivé a správne rozhodnutie vo veci. Ide o to, že od poskytnutia úverov na základe Zmluvy o poskytnutí úveru „Hypotéka“ č. U XXXXX-XX a tiež na základe Zmluvy o poskytnutí úveru „Hypotéka“ č. U XXXXX-XX splácala úver až do prerušenia spolužitia so žalobcom v marci 2014 žalovaná. Prostriedky poskytnuté z úverov boli investované do nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX, kat. úz. Kráľ, ku ktorej na základe súdneho zmierného schváleného súdom v konaní vedenom na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp. zn. 12C/188/2015 nadobudla vlastnícke právo žalovaná a z titulu náhrady za spoluvlastnícky podiel zaplatila žalobcovi sumu 8 500 €. V zmysle ústnej dohody medzi ňou (žalovanou) a žalobcom zostatok úverov mal zaplatiť žalobca. Žalobca si v tomto konaní uplatňuje náhradu za zaplatenie splátok úverov za obdobie od 04/ 2014 do 10/2016, teda nárok si uplatňuje v čase, keď žalovaná svoj podiel má už uhradený a naopak žalobca čiastočnými platbami uhradí len časť svojho podielu voči veriteľovi. Právo regresu mal preto súd prvej inštancie podľa žalovanej skúmať v tomto konkrétnom prípade nie izolovane, odhliadnuc od doterajšieho plnenia. Pri úvahe o následnom regrese, mal súd prvej inštancie podľa žalovanej zohľadniť aj úhradu už doposiaľ zaplateného dlhu žalovanou a to bez toho, aby bolo potrebné každú jednotlivú čiastočnú úhradu úveru započítať proti druhému spoludlžníkovi postupom podľa § 580 a nasl. Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie mal podľa žalovanej pri rozhodovaní o následnom regrese vziať do úvahy všetky doposiaľ uhradené časti dlhu žalobcom a žalovanou a posúdiť, či žalobca, alebo žalovaná uhradili viac, než na nich pripadá podľa ich vnútorného pomeru. Iba takéto posúdenie veci zodpovedá spravodlivému použitiu ustanovenia § 511 ods. 3 Občianskeho zákonníka a napĺňa jeho zmysel a podstatu. Súd prvej inštancie nárok žalobcu v tomto zmysle neposudzoval a nepripustil žiadne dokazovanie v súvislosti s doposiaľ uhradenými splátkami úverov žalovanou, ktorá uhradila viac, než na ňu pripadá podľa vnútorného pomeru a dohody so žalobcom, že po zrušení podielového spoluvlastníctva k rodinnému domu zaplatí zostatok úverov sám. Žalovaná v odvolaní ďalej uviedla, že súd prvej inštancie jej svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom, keď jej s poukazom na zásadu sudcovskej koncentrácie konania neumožnil preukázať ňou tvrdené skutočnosti pri jej výsluchu na pojednávaní konanom na okresnom súde dňa 27. 06. 2017. Listinnými dôkazmi, ktorými disponovala na pojednávaní chcela preukázať pravdivosť svojho tvrdenia a reagovať na ústny výsluch žalobcu. V posudzovanej veci súd vykonal pojednávanie dňa 30. 05. 2017 a dňa 27. 06. 2017. Na pojednávaní konanom dňa 30. 05. 2017 žalobca predložil listinné dôkazy, ktoré neboli predložené spolu so žalobou a súd nevyočul strany sporu vzhľadom k tomu, že žalobca nevie po slovensky. Tieto skutočnosti súd vyhodnotil tak, že pojednávanie odročil za účelom výsluchu strán a doručenia listinných dôkazov žalovanej. Neobstojí preto tvrdenie súdu prvej inštancie, že žalovaná mohla predložiť dôkazy skôr. Už v odpore proti platobnému rozkazu a vo svojom vyjadrení namietala tú skutočnosť, že úvery splácala sama, že žalobca nikdy nikde nepracoval a úvery boli splácané z príjmov žalovanej cez účet žalobcu. Dôkazy, ktoré žalovaná chcela predložiť na pojednávaní dňa 27. 06. 2017 súd nezohľadnil z dôvodu sudcovskej koncentrácie konania a to napriek tomu, že išlo o dôkazy preukazujúce tvrdenia žalovanej, ktorými reagovala na výsluch žalobcu, ktorý bol vypočutý až na pojednávaní konanom na okresnom súde dňa 27. 06. 2017. Išlo o dôkazy, ktoré by si nevyžadovali nariadenie ďalšieho pojednávania. V nadväznosti na uvedené žalovaná v odvolaní poukázala na § 154 CSP a uviedla, že prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Žalovaná vzhľadom na skutočnosť, že úvery splácala cez účet žalobcu, preukazovala svoje tvrdenie výsluchom účastníkov a listinnými dôkazmi, že v období od roku 2007 do 2014 bola zamestnaná a mala príjem, pričom žalobca príjem v tomto období nemal. Súd však nepripustil dokazovanie na tieto skutočnosti tvrdené žalovanou, v dôsledku čoho jej svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom.

3. K obsahu odvolania žalovanej sa vyjadril žalobca v podaní zo dňa 24. 07. 2017, kde uviedol, že odvolaním žalovanej napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie považuje za zákonný, vecný i právne odôvodnený. Ďalej uviedol, že je to práve žalovaná, ktorá v rozpore s ustanovením § 511 ods. 3 Občianskeho zákonníka a v rozpore s ustálenou súdnou praxou a právnou teóriou, sa snaží

stotožniť regresný nárok v prípade plnenia poskytovaného veriteľovi naraz jednou čiastkou s plnením poskytovaným veriteľov v splátkach. Je preto zrejme, že žalovaná rozdiel medzi týmito dvoma plneniami buď zámerne neakceptuje alebo v rozpore so zákonom tento rozdiel nechápe. I keď tvrdenie žalovanej spočívajúce v tom, že ona od októbra 2007 do apríla roku 2014 splácala úvery, lebo žalovaný nepracoval, z hľadiska merita veci nemá význam, je podľa žalobcu nevyhnutné uviesť, že žalovaná v tomto smere uvádza nepravdu a zavádza súd. V uvedenej súvislosti žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej uviedol, že na pojednávaní konanom na okresnom súde dňa 27. 06. 2017 predložil súdu výpisy z účtov, na ktoré mu prichádzali zárobky za práce vykonávané v Nemecku a tie sa napr. v roku 2008 pohybovali v rozpätí od 2 664,81 € až do 4 474,41 € mesačne. Samotná žalovaná však ani v tomto smere žiadny dôkaz súdu nepredložila, práve naopak, na pojednávaní konanom na okresnom súde potvrdila, že úvery sa splácali v tomto období zo mzdy žalobcu, pričom nepreukázala, že by splátky úveru do roku 2014 splácala z vlastných finančných prostriedkov. V závere vyjadrenia k odvolaniu žalovanej žalobca uviedol, že súd prvej inštancie vykonal v potrebnom rozsahu dokazovanie a vo veci spravodlivo rozhodol. Navrhol, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

4. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovanej v rozsahu a z dôvodov daných ustanovením § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP (a contrário) a odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2 922,75 € spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 2 922,75 € od 16. 10. 2016 do zaplataenia, do 3 dní právoplatnosti rozsudku a v súvisiacom výroku o trovách konania podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil; vo zvyšnej časti týkajúcej sa zamietnutia nároku na úrok z omeškania vo výške 0,5 % ročne zo sumy 2 922,75 € od 16. 10. 2016 do zaplataenia (v zamietajúcom výroku) zostal rozsudok súdu prvej inštancie nedotknutý.

5. Po prejednaní odvolania odvolací súd uvádza, že z obsahu spisu je zrejme, že žalobca si pôvodne v žalobe uplatnil nárok na zaplataenie žalovanej sumy ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia; v priebehu konania upresnil právny dôvod uplatneného nároku s poukazom na ustanovenie § 511 Občianskeho zákonníka.

6. Podľa ustanovenia § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu je ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté alebo ak to vyplýva z povahy plnenia, že viac dlžníkov má tomu istému veriteľovi splniť dlh spoločne a nerozdielne, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie o ktoréhokoľvek z nich. Ak dlh splní jednej dlžník, povinnosť ostatných zanikne.

7. Podľa ustanovenia § 511 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu nie je ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak, sú podiely na dlhu všetkých dlžníkov vo vzájomnom pomere rovnaké. Dlžník, proti ktorému bol uplatnený nárok vyšší, než zodpovedá jeho podielu, je povinný bez zbytočného odkladu upovedomiť o tom ostatných dlžníkov a dať im príležitosť, aby uplatnili svoje námietky proti pohľadávke. Môže od nich požadovať, aby dlh podľa podielov na nich pripadajúcich splnili alebo aby ho v tomto rozsahu dlhu inak zbavili.

8. Podľa ustanovenia § 511 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dlžník v rozsahu uplatneného nároku dlh sám splnil, je oprávnený požadovať náhradu od ostatných podľa ich podielov. Pokiaľ nemôže niektorý z dlžníkov svoj podiel splniť, rozvrhne sa tento podiel rovnakým dielom na všetkých ostatných.

9. Z obsahu odvolania žalovanej vyplýva, že žalovaná v rámci odvolacej námietky uplatnenej v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h) CSP (nesprávne právne posúdenie) súdu prvej inštancie v odvolaní vytýkala, že aj keď žalobou uplatnený nárok posúdil správne ako nárok podľa ustanovenia § 511 Občianskeho zákonníka, toto ustanovenie v danom prípade nesprávne interpretoval. V uvedenej súvislosti žalovaná v odvolaní uviedla, že súd prvej inštancie nerozlišuje medzi následným regresom a subrogačným regresom, pričom podľa žalovanej v danom prípade ide o rozvrhový regres, „ktorý spočíva v tom, že spoludlžník s plnením dlhu plní súčasne aj svoj vlastný dlh a postih sa tu realizuje v rámci právneho vzťahu, ktorý existuje medzi spoludlžníkmi. Rozsah rozvrhového regresu dlžníka, ktorý splnil celý dlh je voči ostatným spoludlžníkom daný ich podielmi na spoločnom dlhu“. V nadväznosti na uvedenú odvolaciu námietku žalovanej odvolací súd uvádza, že medzi následným regresom a subrogačným regresom nie je žiadny rozdiel ako sa žalovaná nesprávne domnieva, pretože obsahovo je to totožný pojem, len gramaticky vyjadrený inými prívlastkami. Podstatou následného tzv. subrogačného

postihu (regresu) je to, že dlžník, ktorý splnil dlh sám, má právo od ostatných spoludlžníkov žiadať v uplatnenom rozsahu náhradu za toto plnenie. V citovanom ustanovení § 511 Občianskeho zákonníka je totiž upravená tzv. pasívna solidarita, ktorá je charakterizovaná viacerými subjektmi na dlžníckej strane a ich povinnosťou splniť dlh tomu istému veriteľovi (spoločne a nerozdielne). Z odseku 3 citovaného ustanovenia § 511 Občianskeho zákonníka ďalej vyplýva, že: „ak dlžník v rozsahu uplatneného nároku dlh sám splnil, je oprávnený požadovať od ostatných spoludlžníkov náhradu podľa ich podielov, čo znamená, že právo požadovať od ostatných spoludlžníkov (v tomto konkrétnom prípade od žalovanej) náhradu plnenia do výšky zodpovedajúcej podielu žalovanej na dlhu voči veriteľovi nemá dlžník len po úplnom splatení dlhu voči veriteľovi, ale v rozsahu uplatneného nároku (v danom prípade za obdobie od 01. 04. 2014 do 30. 09. 2016) aj pred splnením dlhu v plnom rozsahu. Tento záver (len vyjadrený iným spôsobom, zodpovedajúcim rozhodnutiam NS ČR sp. zn. 32Cdo/3603/2015 zo dňa 26. 10. 2016, sp. zn. 33Cdo/856/2012 zo dňa 29. 08. 2013 a sp. zn. 28Cdo/5088/2007 zo dňa 31. 07. 2008, na ktoré poukázal okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku) vyjadril okresný súd v odseku 13.4 odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku, ktorého obsah žalovaná v odvolaní namietala. Neobstojí preto argumentácia žalovanej uvedená v odvolaní, týkajúca sa nesprávnej interpretácie ustanovenia § 511 Občianskeho zákonníka v jeho odseku 3, pretože uvedené ustanovenie uplatnenie nároku na náhradu za plnenie poskytnuté veriteľovi aj za spoludlžníka pred splnením dlhu v celom rozsahu nevylučuje, keď sa v ňom výslovne uvádza, že ak dlžník v rozsahu uplatneného nároku dlh sám splnil, je oprávnený požadovať náhradu od ostatných spoludlžníkov podľa ich podielov. V uvedenej súvislosti odvolací súd uvádza, že v danom prípade sa nejedná ani o tzv. rozvrhový regres, ako nesprávne v odvolaní uviedla žalovaná, pretože rozvrhový regres prichádza do úvahy v tom prípade, keď niektorý zo spoludlžníkov nemôže v rámci tzv. následného postihu svoj diel splniť, a teda tento jeho podiel sa rozvrhne medzi ostatných spoludlžníkov, čo nie je tento prípad.

9.1 Žalovaná v odvolaní ďalej tvrdila, že svoju povinnosť nahradiť žalobcovi to, čo za ňu plnil veriteľovi vo vzťahu k úverom, ktoré im boli v čase keď spolu žili poskytnuté na základe Zmluvy o poskytnutí úveru „HypoPôžička“ č. U- XXXXX-XX zo dňa 03. 12. 2008 a na základe Zmluvy o poskytnutí úveru „HypoPôžička“ č. XXXXX-XX zo dňa 12. 09. 2007 si splnila už pred podaním žaloby a to tým, že a) do vzájomného rozchodu so žalobcom v apríli 2014 hradila splátky úverov poskytnutých na základe vyššie uvedených úverových zmlúv výlučne ona sama zo svojho príjmu, a to cez účet žalobcu, čo jej však súd prvej inštancie neumožnil preukázať (predložením listinných dôkazov, že od roku 2007 do apríla 2014 bola zamestnaná a mala príjem), čím jej odňal možnosť konať pred súdom, b) že svoju povinnosť voči žalobcovi zodpovedajúcu v žalobe uplatnenému nároku si splnila tým, že ho pri zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, ktoré spoločne nadobudli z predmetných úverov vyplatila sumou 8 500 € a že c) sa so žalobcom ústne dohodli, že úvery poskytnuté na základe Zmluvy o poskytnutí úveru „HypoPôžička“ č. U- XXXXX-XX zo dňa 03. 12. 2008 a na základe Zmluvy o poskytnutí úveru „HypoPôžička“ č. XXXXX-XX zo dňa 12. 09. XXXX bude splácať až do ich úplného splatenia žalobca sám.

9.2 K jednotlivým odvolacím námietkam žalovanej uvedeným v odseku 9.1 odôvodnenia tohto rozsudku odvolací súd uvádza, že argumentácia žalovanej uvedené v odvolaní o tom, že až do apríla 2014 splácala úver výlučne ona sama zo svojho príjmu, a to cez účet žalobcu, nemá vo vzťahu k žalobou uplatnenému nároku za obdobie od 01. 04. 2014 do 30. 09. 2016 žiadnu relevanciu, pretože žalobca si podanou žalobou uplatnil nárok na regresnú náhradu za iné obdobie aké je obsahom tvrdení žalovanej. Navyše je v rozpore s akokoľvek logikou, aby sa žalovaná ako spoludlžník splácaním úveru cez účet žalobcu, (podľa jej tvrdenia výlučne z jej peňažných prostriedkov) vzdala takýmto spôsobom splácania úveru relevantnej možnosti unesenia dôkazného bremena v súvislosti s tým, z koho účtu bol úver splácaný v nadväznosti na možnosť preukázať skutočnosť, kto úver splácal. Preto ak súd prvej inštancie nepovažoval (využívajúc svoje právo dané CSP posúdiť, ktorý z navrhovaných dôkazov vykoná a ktorý nie) za potrebné vykonať dokazovanie dôkazmi navrhovanými žalovanou (dôkazmi preukazujúcimi, že v období od roku 2007 do apríla 2014 bola zamestnaná a teda mala príjem), neodňal uvedeným postupom žalovanej možnosť konať pred súdom. V uvedenej súvislosti odvolací súd uvádza, že aj keď súd prvej inštancie v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že žalovanou na pojednávaní konanom na okresnom súde dňa 27. 06. 2017 navrhované dôkazy nevykonal za použitia zásady koncentrácie konania a nie za použitia zásady hospodárnosti konania, uvedená skutočnosť nič nemení na tom, že z hľadiska celkového výsledku konania, ktorý odvolací súd považuje za správny, je bezvýznamné či k nevykonaniu žalovanou navrhovaných dôkazov súd prvej inštancie

pristúpil uplatnením zásady koncentrácie konania alebo uplatnením zásady hospodárnosti konania, keď na základe predchádzajúcich skutkových zistení považoval vykonanie týchto dôkazov za nadbytočné.

9.3 Žalovaná ďalej v odvolaní tvrdila, že svoju povinnosť zaplatiť žalobcovi žalovanú sumu si splnila tým, že po zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva zaplatila žalobcovi na základe súdom schválené zmiery v konaní vedenom na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp. zn. 12C/188/2015 sumu 8 500 €, zodpovedajúcu náhrade za spoluvlastnícky podiel žalobcu na nehnuteľnostiach, ktoré nadobudli spoločne v čase, keď spolu žili z úverov poskytnutých na základe vyššie uvedených úverových zmlúv a ktoré boli predmetom zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva. V súvislosti s uvedenou argumentáciou žalovanej odvolací súd uvádza, že a) žalovaná v odvolaní na jednej strane argumentuje tým, že žaloba je nedôvodná, pretože ona si svoj podiel na spoločnom dlhu voči veriteľovi splnila, keď v čase od poskytnutia úverov do apríla 2014 splácala úvery výlučne zo svojich prostriedkov cez účet žalobcu a na strane druhej tvrdí, že žaloba je nedôvodná, pretože ona si svoj podiel na spoločnom dlhu voči veriteľovi splnila, keď žalobcu na základe súdom schváleného zmiery v konaní vedenom na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp. zn. 12C/188/2015 vyplatila sumou 8 500 €, čo sa navzájom vylučuje a ani nemá oporu v zistenom skutkovom stave, b) súd prvej inštancie sa s uvedeným tvrdením žalovanej, produkovaným aj v rámci konania pred súdom prvej inštancie jasne a zreteľne vysporiadal v odseku 14.3 odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku, kde uviedol, že podľa znaleckého posudku vypracovaného Ing. Jaroslavom Zorvanom všeobecná hodnota predmetných nehnuteľností predstavovala sumu 17 100 €, preto ak žalovaná zaplatila žalobcovi sumu 8 500 €, vyplatila mu len náhradu za jeho spoluvlastnícky podiel a teda uvedená suma nezahŕňala aj podiel žalovanej na nesplatených sumách poskytnutých úverov. Rovnako sa súd prvej inštancie vysporiadal aj s ďalším tvrdením žalovanej, ktorým chcela spochybníť dôvodnosť podanej žaloby, a to, že po zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva sa so žalobcom ústne dohodli na tom, že zostatok predmetných úverov uhradí žalobca sám. Odhliadnuc od toho, že uvedené tvrdenie žalovanej zostalo v rovine ničím nepodloženého tvrdenia, uvedeným tvrdením žalovaná tak ako v prípade argumentácie, že svoj podiel na spoločnom dlhu so žalobcom nahradila žalobcovi tak, že ho pri zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva vyplatila sumou 8 500 €, spochybnila svoje predchádzajúce tvrdenia, čím sa celá jej argumentácia o úhrade žalovanej sumy ešte pred podaním žaloby spôsobom vyššie uvedeným stala nielen nepreukázanou ale aj rozporuplnou.

10. Na základe uvedených skutočností odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým súd prvej inštancie zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 2 922,75 € spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania od 16. 10. 2016 do zaplataenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku ako vecne správny podľa ustanovenia § 378 ods. 1 a 2 CSP potvrdil konštatujúc, že v konaní bolo preukázané, že žalobca celkovo na splátkach úveru poskytnutého na základe Zmluvy o poskytnutí úveru „Hypopôžičke“ č. U XXXXX-XX zo dňa 03. 12. 2008 a úveru poskytnutého na základe Zmluvy o poskytnutí úveru „Hypopôžičke“ č. U XXXXX/X zo dňa 12. 09. 2007 uhradil za obdobie od 01. 04. 2014 do 30. 09. 2016 celkom sumu 5 845,50 €. Z tejto sumy polovica pripadajúca na žalovanú je suma 2 922,75 €, na úhradu ktorej zaviazal okresný súd z vyššie uvedených dôvodov spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z uvedenej sumy od 16. 10. 2016 až do zaplataenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, správne žalovanú.

11. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP, tak že žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie v zmysle ustanovenia § 262 ods. 2 CSP samostatným uznesením.

12. O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania, t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpisu uvedie, tiež proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).